

likadane efter löner, titlar och ordnar hungrande pastorer och assessorer, som deras fäder före dem varit. För sådanes skuld underhålles nu en agitation, som måste bringa hvarje tänkande man vid universitetet till förtviflan. Den enda sanna väg, att rätta ungdomen, som finnes, den att verka på öfvertygelserna, den är derigenom stängd.

10 Det är på dessa förhållanden jag ansett för min pligt att vördsamast påkalla Högvälborne Herr Grefvens uppmärksamhet. Redan Rektor Reins för afskedande torde, när höstterminen väl är inne, bringa anledningar nog till ny oro, Kommer Friherre Muncks afsked dertill, så må Herr Grefven vara öfvertygad, att demonstrationerna icke skola låta vänta på sig. Det skall så fortgå, så länge universitetet i dess helhet, dess myndigheter och lärare göras ansvariga för hvarje pojkes bland fyrahundrade förflugna infall och ord.

Högvälborne Herr Grefven behagade välvilligt förlåta den öppenhet, hvarmed jag yttrat mig, och den form, hvori det skett. Endast genom att tala öppet kan jag hoppas att möjligen vara till gagn; och tiden har icke tillåtit mig söka ord och uttryck.

Med djupaste vördnad har jag äran framhärda

20

Högvälborne Herr Grefvens
aldraödmjukaste tjenare
Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors den 12 Juni 1858.

97 J. V. SNELLMAN – L. N. CASTRÉN 19.VI 1858

Privat samling

30 Olycka har skett. Eld löskom i natt i Duldin'ska huset – antände småningom öfverallt omkring. Af Tengströms gård står hufvudbyggnaden men illa medfaren i smått. Af Borgströms Kontorsbyggnaden. Tengströms effekter äro bergade bra noggrannt. Vi ställa till med återflyttning.

Mina rum stå toma och erbjuda kvarter för dem, som komma hit.

J. V. S:n

Lördag kl. 1/2 9.

40

98 J. V. SNELLMAN – A. ARMFELT 2.IX 1858

RA, A. Armfelts brevsamling

Högvälborne Herr Grefve!

Att de ödmjuka rader, med hvilka jag senast hade äran uppvakta Högvälborne Herr Grefven icke blifvit illa upptagne, inger mig förhoppning, att Herr Grefven icke heller med misshag skall anse, hvad jag här tager mig friheten meddela.

50 Vid universitetet har det rykte spridt sig, att Styrelsen vid återbesättandet af rektorsembetet med Sitt val torde falla på professor Palmén, som nu innehar tredje förslagsrummet. Utan att känna, hvilken grund detta rykte må ega, har jag mig dock bekant, att personer, hvilkas åsigt icke torde sakna inflytande, ansett ett sådant val med universi-

tetets fördel öfverensstämmande.

Det vore obehörigt af mig, att i en så vigtig angelägenhet tilltro mig något säkrare bedömande än andra, och oskickligt, att vilja göra det hos Herr Grefven gällande. Men jag anser mig skyldig upplysa om, hvad jag känner vara sanna förhållandet, att nemligen professor Palmén icke eger den studerande ungdomens förtroende, så att valet blefve i högsta grad impopulärt. Utan att vilja inför Herr Grefven bedöma en kamrat, hvars förtjenster jag villigt erkänner, anser jag mig dock böra tillägga, att han i sjelfva verket icke heller har det sätt, hvarigenom ungdomens förtroende kan vinnas. Men utan förtroende kan ungdomen icke styras. 10

Det är Högvälborne Herr Grefven väl känt, hvilka partier och intriger, som nära nog all tid förvirrat Consistorii Academici förhandlingar och beslut. Senast afgangna Rektors öppna och partilösa handlingssätt är det förnämligast att tillskrifva, att detta under den sistförflutna tiden nästan totalt försvunnit, och att inga enskilda intressen fått rum att styra Consistorii rådslag. Herr Grefven skall hafva lätt att öfvertyga sig, att icke jag ensam befarar, att detta vackra och för universitetets bästa önskvärda förhållande icke under alla omständigheter skall fortfara. 20

Jag behöfver icke försäkra, att, hvad jag här tagit mig friheten yttra, icke dikterats af någon personlig motvilja. Till professor Palmén har jag alltid stått i ett ostördt vänskapligt förhållande och hyser den största högaktning för det uppoffrande nit, hvarmed han uppfyller sitt lärarekall och städse vårdat sig om universitetets angelägenheter. Men rektorsbefattningen fordrar sin egen förmåga, hvilken den äfven eljest utmärktaste kan sakna. Och jag har ansett mig för universitetets fördel kunna vara nyttig genom att upplysa Herr Grefven om, hvilken allmänna opinionen är, en opinion, hvilken jag delar. 30

Med smärta erfar jag, att den klena Edman'ska brochyren angående universitetet väckt misshag mot detta. Det är visst det vanliga, att sådant tillräknas universitetet i dess helhet. Man lär betvifla, att någon vederläggning härifrån skall följa. Orsaken är då blott den, att vederläggningen icke kan ske med full frihet att gilla och ogilla, hvad under de femtie årens förlopp skett. 30

Med utmärktaste vördnad har jag äran underteckna

Högvälborne Herr Grefvens
aldraödmjukaste tjenare
Joh. Vilh. Snellman 40

Helsingfors den 2 September 1858.

99 C. C. SNELLMAN – J. V. SNELLMAN 15.IX 1858
HUB, JVS handskriftssamling

Ekerö den 15 September 1858.

Goda Farbror 50

Nu får jag med några rader underrätta farbror om vårt förolyckande, Andra natten efter det vi gick från Kristina sprang skutan läck så vi med ansträngning fick läns, natten mot den 3:dje hade vi svårt väder med regn byar och åska om aftonen pejlade understens fyr lade bi med